

Raport z działań obejmujących monitorowanie działań WZMiUW w Warszawie i SZMiUW w Kielcach, podjętych w ramach projektu

Spółeczna Kontrola Zarządzania Ekosystemami Rzecznymi w Polsce w terminie kwiecień – sierpień 2014

Projekt realizowany w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG

W ramach działań terenowych projektu, w terminie od 30.04.2014 do 09.09.2014 skontrolowano 48 cieków. 31 cieków zostało wybrane na podstawie przetargów ogłoszonych przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (WZMiUW) w Warszawie na prace utrzymaniowe na ciekach w bieżącym roku. Trzy rzeki zostały przeznaczone do przeprowadzenia prac utrzymaniowych w województwie świętokrzyskim przez Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (SZMiUW) w Kielcach. Dwie rzeki (Węgierka i Przewodówka) są miejscem inwestycji hydrotechnicznych związanych z regulacją cieku. Pozostała część to rzeki ujęte w Masterplanach dla dorzecza Wisły, głównie jako przeznaczone do „renaturyzacji” lub „przywrócenia retencji dolinowej”. W analizie uwzględniono cieki, dla których zaplanowane zostały prace utrzymaniowe, obejmujące swoim zakresem ingerencję w koryto cieku, odmulanie, jak również cieki, dla których zaplanowano prace regulacyjne i inwestycyjne. Wyjątek stanowi rzeka Krasna w woj. świętokrzyskim, gdzie zaplanowano tylko prace związane z usuwaniem roślinności z cieku. Kluczem wyboru poszczególnych cieków do kontroli była wartość przyrodnicza rzeki – w przypadku rzek mało przekształconych lub naturalnych; lub szkody, jakie może poczynić dalsza degradacja – w przypadku rzek regularnie poddawanych zabiegom utrzymaniowym. Poniżej znajduje się zestawienie przeanalizowanych rzek:

Rzeki zarządzane przez WZMiUW Warszawa:

- Dyga, Iłżanka, Zwolenka, Zbijówka, Strużanka, Pacynka, Krępanka, Tczówka, Szabasówka, Korzeniówka, Kraska, Czarna (koło Grójca) – oddział Radom;
- Wierzbica, Przysowa, Karsówka – oddział Płock;
- Węgierka, Płodownica, Orz, Jastrząbka, Róż, Różanica, Prut, Fiszor, Ruda, Struga, Kabat, Zakrzewek – oddział Ostrołęka;
- Łydyńia, Przewodówka, Luta, Płonka, Psara, Dobrzyca, Sona Prawa, Miłotczanka – oddział Ciechanów;
- Wilga, Promnik, Okrzejka – oddział Sokołów Podlaski.

Rzeki zarządzane przez SZMiUW w Kielcach:

- Czarna (koło Łopuszna), Lubrzanka, Belnianka, Czarna Nida, Wierna Rzeka, Kamionka, Żarnówka, Biała Nida, Mierzawa, Krasna.

Na ciekach, dla których ogłoszono przetargi, wizje terenowe w terminie kwiecień-sierpień 2014 zrealizowano przed rozpoczęciem prac ogłoszonych w przetargach.

W załączniku 1. zestawiono informacje o przetargach na prace utrzymaniowe, ogłoszonych dla poszczególnych spośród odwiedzanych cieków w terminie kwiecień – sierpień 2014.

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Część rzek, analizowanych na podstawie informacji zawartych w Masterplanach, nie została ujęta w tabeli. W załączniku 2. zamieszczono zestawienie odnoszących się do analizowanych cieków decyzji RDOŚ z artykułu 118 Ustawy o ochronie przyrody. W załączniku 3 znajduje się zestawienie zebranych od gmin informacji o spowodowanych przez wybrane cieki szkodach powodziowych.

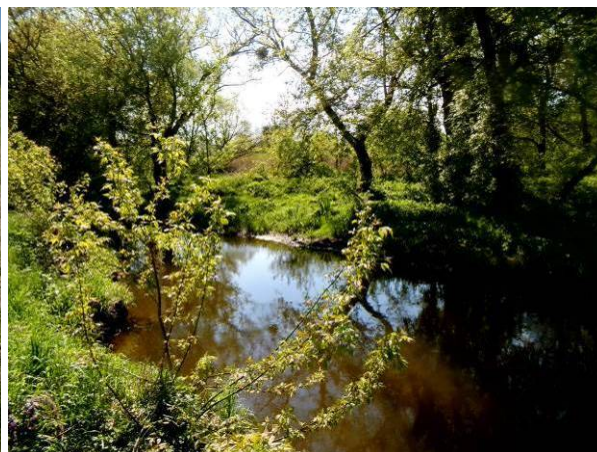
Wnioski z obserwacji terenowych poszczególnych rzek

Województwo mazowieckie. Rzeki, na których zrealizowano, lub planuje się realizację, większych inwestycji hydrotechnicznych:

1. **Węgierka** – rzeka, na której przeprowadzana jest duża inwestycja związana z całkowitym przekształceniem 17,9 km cieku. Na dzień dzisiejszy (ostatnia kontrola 29.07.2014) trwają prace związane z prostowaniem, przekopaniem koryta i umacnianiem brzegu gabionami. Jednocześnie trwa budowa jazów piętrzących rzekę. Dla inwestycji nie przygotowano OOS, odstąpiono od niej na podstawie decyzji wójta. W czasie wizji terenowych wykonano badania RHS na odcinku zniszczonym i na odcinku przygotowanym do przekopania. Zebrano dane do analizy (kartografia koryta, przepływy), do stworzenia modelu rzeki pod kątem przydatności dla ichtiofauny. Wyniki RHS wykazują znaczną degradację, która jest bezpośrednim wynikiem prac regulacyjnych.

Węgierka na odcinku przekształconym

Węgierka - odcinek nieuregulowany

W odcinku nieprzekształconym, rzeka charakteryzuje się bardzo dużą różnorodnością siedlisk – płynie po kamieniach, glinie, piasku, żwirze, mule, tworząc w dnie i brzegach formy właściwe dla danego podłoża. W korycie rzeki występują gatunki chronione – m. in. bóbr, brzegówka, zimorodek. Obecnie prace trwają na pierwszym odcinku (9,7 km), nie ogłoszono jeszcze przetargu na regulację drugiej części rzeki.

Wilga – rzeka przeznaczona do podpiętrzenia jazem (w Garwolinie), budowy zalewu (powyżej Garwolina), przekopania koryta w celu udrożnienia (gminy Górzno i Borowie). Podpiętrzenie Wilgi spowoduje spadek prędkości przepływu i natlenienia. Rzeka, jak inne tego typu bezpośrednie dopływy dużych rzek, stanowi naturalne tarliska różnych gatunków ryb, nie tylko dwusrodowiskowych. Jej wartość dla ekosystemu należy rozpatrywać

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

uwzględniając stan aktualny i występujące gatunki czy produktywność dla wędkarzy, ale przede wszystkim jako właśnie miejsce rozrodu, korytarz ekologiczny i schronienie dla wielu organizmów np. w trakcie wielkiej wody na Wiśle.

Wilga - naturalny charakter koryta i zadrzewienia nad rzeką decydują o funkcjonalności korytarza ekologicznego

CMok zgłosił Wilgę do konkursu rzeka roku, organizowanego przez Klub Gaja. Rzeką znalazła się w finale tego konkursu, wraz z dziesięcioma innymi rzekami z całej Polski. Wyniki konkursu można znaleźć na stronie www.rzekaroku.pl.

2. Przewodówka – rzeka, którą przecięto trzema jazami a koryto zamieniono w kanał o kształcie trapezu. Koszt inwestycji obejmującej cztery kilometry metrowej szerokości rzeki to ponad milion złotych. Prace przeprowadzone na tej rzece stanowią typowy przykład niezrozumienia tego, jak działa zlewnia – pogłębiono i przyspieszono spływ w rzece, która i tak płynie dwa metry poniżej poziomu łąk. Zbudowano jazy, które teoretycznie mają powstrzymać spływ wody i poprawić retencję, co wydaje się być paradoksem, ponieważ gdyby nie pogłębiono rzeki, nie byłyby one potrzebne. Co więcej, kolejne kontrole wykazały, że jazy stoją nieużywane, nie magazynując wody.

Przewodówka - przykład złej gospodarki wodą i publicznymi pieniędzmi

Społeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Województwo mazowieckie. Cieki przeznaczone do prac utrzymaniowych:

3. Dyga – obszar Natura 2000 Dolina Pilicy, PLB140003 i Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, dopływ Pilicy. Mała rzeka, spokojnie płynąca na granicy leśnego rezerwatu i mokrych łąk. Mocno zarośnięta, przeznaczona do prac utrzymaniowych na znacznym odcinku. Ogłoszono dwa przetargi (odcinek w granicach Natura 2000 i powyżej). Typowy przykład rzeki, która została wyprostowana, ale powoli dziczeje. Łąki dookoła nie są jeszcze zbyt przesuszone, więc ochrona rzeki może powstrzymać dalszą degradację środowiska. Warto powstrzymać jakiekolwiek prace na w/w rzece, tym bardziej, że rzeka i jej dolina pełnią podobną funkcję dla Pilicy jak Wilga dla Wisły.

Wydano decyzję RDOŚ dla zaplanowanych prac, jednak wydaje się ona nie uwzględniać wszystkich możliwych oddziaływań na ekosystem rzeki. W decyzji RDOŚ ustalającej warunki prowadzenia robót na rzece Dyga wspomina się jedynie o oddziaływaniu inwestycji na gatunki ptaków chronionych w ramach sieci Natura 2000, natomiast nie wspomina się o pozostałych gatunkach zwierząt chronionych zgodnie z zapisami tzw. Dyrektywy Siedliskowej. W decyzji można znaleźć jedynie wzmiankę, że "Pilica jest jedną z ważniejszych w Polsce rzek z punktu widzenia ichtiofauny". Podobnie można traktować rzekę Dygę, która jest dopływem Pilicy. W SDF obszaru Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 wymienione są m.in. następujące gatunki zwierząt, na które może negatywnie oddziaływać planowana inwestycja:

1. *Anisus vorticulus* - zatoczek łamliwy
2. *Aspius aspius* - boleń
3. *Barbus peloponnesius* - brzanka
4. *Cobitis taenia* - koza pospolita
5. *Lampetra planeri* - minóg strumieniowy
6. *Misgurnus fossilis* - piskorz
7. *Rhodeus sericeus amarus* - różanka
8. *Sabanejewia aurata* - koza złotawa

Dyga

Iłzanka - okolice wsi Ruda

4. Iłzanka – przeznaczona do kopania na wielu odcinkach. Dość duża rzeka, o przepływie podobnym do Węgierki, silnie przekształcona. W odcinku nieregulowanym (okolice wsi Ruda, do kopania): wartki przepływ, kamienie, podmycia. W odcinku uregulowanym: piasek, na dnie, przy brzegach sporo roślinności, dość różnorodnej. Na

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

środku jednego z przeznaczonych do odmulania odcinków stwierdzono wydry. Prawdopodobieństwo podmoknięcia łąk na większych obszarach, uzasadniające, z punktu widzenia rolników, udrażnianie koryta, jest minimalne. Rzeka płynie w dużym zagłębieniu, metr poniżej łąk, a łąki zaczynają przypominać pył torfowy. Kopanie tylko pogłębi ten stan – następuje degradacja gleb.

5. Zwolenka – na większości biegu obszar Natura 2000 Dolina Zwolenki, PLH140006. Rzeka jest rezerwatem żółwia błotnego w odcinku przyujściowym (uchodzi bezpośrednio do Wisły). Prace utrzymaniowe planowane są w mieście Zwolen, powyżej obszaru Natura 2000. Na odcinku przeznaczonym do prac utrzymaniowych rzeka płynie najpierw przez pastwiska (wypas owiec) potem po granicy olsu i łąk nieużywanym lub stanowiących miejsce dla niewielkich stawów wykopanych przez rolników. Tuż poniżej odcinka do kopania zaczyna się bardzo ciekawy, bagienny odcinek – w olsie. Wykonano ocenę RHS odcinka przeznaczonego do kopania. Rzeka płynie mocno zagłębiona w teren, jest dość wartka i meandruje. W związku z tym podmywa skarpy, ogrodzenia. Pogłębienie odcinka prawdopodobnie niewiele zmieni w sytuacji właścicieli gruntu, poza obniżeniem i tak niskiego poziomu wody w stawach.

Nie znaleziono decyzji RDOŚ, która wydaje się, że powinna być wydana mimo tego, że prace nie są prowadzone w granicach obszaru Natura 2000. Prowadzenie prac może w znaczący sposób wpłynąć na środowisko życia w rzece poniżej prac, a tym samym negatywnie wpłynąć na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. W SDF obszaru Dolina Zwolenki PLH140006 wymienione są m.in. następujące gatunki zwierząt, na które może negatywnie oddziaływać planowana inwestycja:

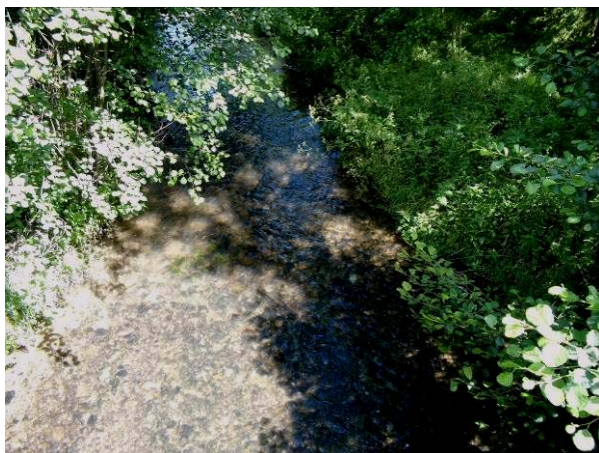
1. *Anisus vorticulus* - zatoczek łamliwy
2. *Unio crassus* - skójka gruboskorupowa
3. *Vertigo angustior* - poczwarówka zwężona
4. *Misgurnus fossilis* - piskorz
5. *Emys orbicularis* - żółw błotny

Zwolenka – odcinek przeznaczony do prac utrzymaniowych

6. Zbijówka – mała rzeka, płynąca wśród łąk, które są w znacznej części na gliniastej glebie. Niezależnie od melioracji, przy intensywnym opadzie przyjmuje bardzo dużo wody. Istnieje małe prawdopodobieństwo uniknięcia wszelkich podtopień poprzez pogłębienie koryta, a regularne prace wpływają niekorzystnie na ekosystem.

7. **Strużanka** – mała, płynąca w naturalnej dolinie rzeka, zupełnie zdziczała - dzięki bobrom. Nad rzekami zarośla olchowe, w rzece mnóstwo roślinności, woda przejrzysta i chłodna mimo niskiego przepływu (silnie zacienione koryto). Rzeka nie zalewa praktycznie nic – niewielkie kawałki łąk na brzegach są podmokłe. W korycie rzeki występują bobry.

Strużanka

Pacynka

8. **Pacynka** – kiedyś regulowana, ale zdziczała. Ciekawa rzeka, klasyczne tarlisko różnych gatunków. Są odcinki łąkowe, bez drzew, część płynie w szpalerze olch, są bystrza z kamieniami. Rzeka nie stanowi realnego zagrożenia dla okolicznych terenów, więc jej dalsze pogłębianie prawdopodobnie przyniesie więcej szkody niż korzyści.

9. **Krępianka** – mały ciek, w odcinku do kopania zarośnięte koryto, praktycznie bez wody. Warto zastanowić się nad analizą przyczyn zaniku Krępianki i podobnych jej rzek w odcinkach przyźródłowych. Jest to powszechne zjawisko obserwowane na Mazowszu. Prawdopodobnie wynika to z braku retencji zlewni co w okresach bez opadów powoduje zanik przepływu. Przekopanie niczego nie poprawi, może w następnych latach przyspieszyć efekt zaniku cieku po wiosennych roztopach. Nieco poniżej rzeka przyspiesza, bardzo zimna woda szybko płynie po kamieniach i piasku (źródła). Nie zmienia to faktu, że na odcinku przeznaczonym do przeprowadzenia prac utrzymaniowych rzeka została poważnie zniszczona.

Krępianka - koryto rzeki bez wody

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

10. Tczówka – niestety, jest to jeden z przykładów wpływu długotrwałej i intensywnej melioracji na rzeki. Rzeka – rów, praktycznie bez wody.

11. Szabasówka – rzeka ma dość duży spadek, na kontrolowanym odcinku płynie dość silnie zagłębiona, w dolnym odcinku wpływa w las olchowy – tam płynie niemalże na równi z brzegami. Prace prawdopodobnie mogą spowodować przesuszenie łąk i szkody w ekosystemie lasu.

Szabasówka

12. Korzeniówka – ciekawa rzeka, o znacznym spadku i dość urozmaiconym korycie. Płynie w wyraźnie wciętej dolinie, przez co nie stanowi zagrożenia dla łąk – poza występowaniem zjawisk ekstremalnych. Kopanie, odmulanie, usuwanie roślin pogorszy stan ekosystemu, prawdopodobnie bez zmiany warunków rolnictwa (może wystąpić ewentualnie przesuszenie w dłuższym okresie – przy ciągłym powtarzaniu prac utrzymaniowych).

Korzeniówka

13. Kraska i Czarna k. Grójca – małe, bardzo zniszczone rzeki. Poza regularnym pogłębianiem przez WZMiUW wydaje się, że kopią też właściciele sadów na odcinkach przylegających do ich działek. Rzeki praktycznie bez roślinności i bez śladów życia, co wynika z braku jakiejkolwiek różnorodności siedlisk w korycie, braku kryjówek i pożywienia dla organizmów wodnych.

Czarna koło Grójca – jednorodny przepływ i brak roślinności w korycie wskazują na znaczne przekształcenie cieku

14. Przysowa – obszar Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi, kod obszaru PLB100003. W dolnym biegu pola uprawne i łąki użytkowane intensywnie, w górnym niewiele da się uprawiać, bo łąki to przesuszone torfowiska a rzeka płynie dwa metry poniżej poziomu terenu. Pomimo tego, rzeka powoli odżywa. Są bobry – robią tamy, woda wraca na niższej położone łąki. W związku z tym WZMiUW ponownie przeznaczył – rzekę do pogłębiania i udrożnienia koryta. Nie znaleziono decyzji RDOŚ, mimo tego, że prace zaplanowano na obszarze Natura 2000 wyznaczonym m.in. dla ochrony terenów nadrzecznych.

Przysowa – odcinek przeznaczony do prac utrzymaniowych

15. Płodownica – obszar Natura 2000 Doliny Omulwii i Płodownicy, kod PLB140005. Rzeka mocno przekształcona, poza tym ewidentnie zanieczyszczona ściekami bytowo – gospodarczymi. Zgłoszenie do WIOŚ zaowocowało kontrolą, która wykazała

zanieczyszczenie przez mleczarnię. Istotne w zakresie całego północnego Mazowsza wydaje się rozważenie sensu ekonomicznego prac – rzeki płyną ok. półtora metra poniżej łąk, prawdopodobnie nie ma żadnych szkód powodziowych, które mogą zostać zażegnane przez kopanie czy usuwanie roślinności wodnej.

Płodownica - kiedyś rzeka, dziś kanał odprowadzający ścieki

16. Jastrąbka – rzeka w tym samym regionie, co Płodownica, znacznie mniejsza. W górnym biegu, przeznaczonym również do prac utrzymaniowych, praktycznie nie ma wody (rzeka szerokości 15 cm ledwo płynie po piasku). Łąki zniszczone i porośnięte roślinnością wskazującą na ich przesuszenie. Efekt podobny jak m.in. na Krępiance, przyczyna prawdopodobnie ta sama - zbyt intensywne meliorowanie łąk i pogłębianie koryta odprowadza wodę zanim zdąży ona zmagazynować się w glebie.

Jastrąbka - koryto z minimalną ilością wody

Zdegradowana łąka nad Jastrąbką

17. Orz – rzeka mocno przekształcona, podobnie jak wiele innych w północnej części Mazowsza. Prosta i mocno zagłębiona poniżej łąk. W korycie sporo roślinności, która niebawem zostanie wybrana wraz z namulem. Odcinek przeznaczony do prac utrzymaniowych jest dość mocno zurbanizowany. Rzeka, która może służyć jako przykład degradacji środowiska – podobnie jak Przysowa i wiele innych rzek, które zostały sprowadzone do roli kanałów odwadniających przez regulację w czasie PRL, a które obecnie

zarządcy traktują w ten sam sposób. Ustawiczne usuwanie przetamowań, roślinności, łatanie wyrw w brzegach powoduje, że rzeki te nie mają żadnej wartości przyrodniczej, a ich doliny nie spełniają swojej pierwotnej funkcji.

Orz - rzeka zdegradowana do roli kanału

18. Róż, Różnica – rzeki, które zostały dość dawno wyprostowane, ale długo nie były na nich prowadzone prace utrzymaniowe. Odżywiają, w nurcie rośnie sporo roślinności, brzegi miejscami podmyte, są bobry. Rzeki własnymi siłami wracają do naturalnego stanu, ale nie są w stanie nawodnić łąk, które wysychają po obniżeniu dna cieku. Zamiast pogłębiania, zarządca powinien rozważyć ekologiczne rozwiązania powiększenia retencji. Dotyczy to zresztą większości Mazowsza, zwłaszcza części północnej i zachodniej.

Róż

Różanica

19. Struga – ciek na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu, PLB140001. Rzeka jest dość cenna, jako że płynie przez bardzo ciekawy kompleks leśny Fidest – duży jak na Mazowsze ols, bogaty gatunkowo, zwłaszcza ornitologicznie. Przetamowania na tej rzece powstały za sprawą bobrów, na odcinku przeznaczonym do przeprowadzenia prac utrzymaniowych są co najmniej cztery żeremia. Wydano decyzję dotyczącą prac w Natura 2000.

Struga***Kabat***

20. Kabat – pomimo tego, że była kiedyś zmeliorowana, bez udziału człowieka powraca do naturalnego wyglądu. Płyne w obszarze Natura2000 Dolina Dolnego Bugu, PLB140001, po granicy łąk i olsu. Z lasu do rzeki prowadzi dużo ścieżek zwierząt, ciek jest naturalną granicą pomiędzy łąkami a lasem, stanowi wodopój, siedlisko bobrów i wielu innych organizmów. Wydano decyzję dotyczącą prac w Natura 2000.

21. Ruda, Fiszor – małe rzeki w okolicach Wyszkowa, silnie przekształcone. Płyną jednak w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu, PLB140001. Wydana została decyzja dotycząca prac w Natura 2000. W trakcie realizacji prac wykonawca ma zapewnić nadzór przyrodniczy.

22. Zakrzewek – mały ciek wyglądający jak kanał, płynący pomiędzy dwoma fragmentami lasu. Część odcinka przeznaczonego do utrzymania znajduje się na obszarze Natura 2000 Puszcza Biała, PLB140007. Na cieku są tamy bobrowe, które wspomagają jego renaturyzację. Jeżeli podczas prac utrzymaniowych tamy nie zostaną zniszczone, stosunki wodne w dolinie cieku będą ulegać poprawie.

Zakrzewek

23. Prut – rzeka o zbliżonym do naturalnego charakterze, płynie przez łąki (w górnym odcinku wyraźnie wcięta dolina), częściowo przez torfowiska niskie, w dolnym odcinku przez ols. Obniżanie poziomu wody związane z pracami utrzymaniowymi negatywnie wpłynie na siedliska hydrogeniczne wzdłuż rzeki.

Prut

24. Dobrzyca, Karsówka, Wierzbica, Sona Prawa – wszystkie cieki na odcinkach przeznaczonych do utrzymania bardzo mocno przekształcone, praktycznie bez wody, pomimo fali powodziowej przetaczającej się Wisłą przez Mazowsze. Mają wygląd rowów melioracyjnych zarosniętych równo z łąką.

Dobrzyca

Karsówka

25. Łydynia – w odcinku przeznaczonym do przeprowadzenia prac utrzymaniowych jest to duża, nizinna rzeka. Kiedyś regularnie pogłębianą, obecnie z urozmaiconą roślinnością zarówno w korycie, jak i na brzegu. W rzece widać ślady bobrów, a także mnóstwo ryb. W górnym odcinku (także przeznaczonym do pogłębiania) występują pstrągi potokowe

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

introdukowane przez PZW. Kopanie powoduje bezpośrednie szkody w gospodarce rybackiej.

26. Luta – mała rzeka, o bardzo niewielkim przepływie. Płynie wśród podmokłych łąk, na granicy rezerwatu Gołuska Kępa. Odcinek przeznaczony do prac utrzymaniowych wydaje się absolutnie nie zagrażać terenom rolniczym.

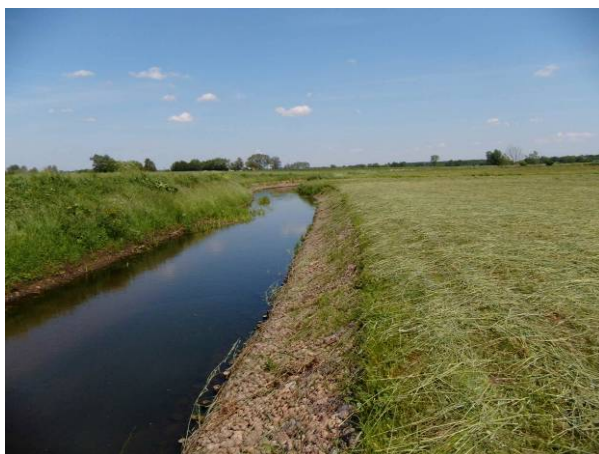
Luta

Milotczanka

27. Milotczanka – mała rzeka, o bardzo niewielkim przepływie. W odcinku do prac utrzymaniowych płynie w naturalnej dolinie, w której rośnie podmokły las olchowy. Nie widać żadnego uzasadnienia dla prowadzenia prac.

28. Plonka – rzeka jak większość w tym regionie (północ Mazowsza) zamieniona w prosty kanał. Śladowe zróżnicowanie siedlisk w korycie, brak charakteru korytarza ekologicznego – brak zadrzewień, roślinności nad rzeką.

Plonka

29. Psara – rzeka została przekopana w zeszłym roku, stanowi w tej chwili niewielki rów melioracyjny. Dookoła łąki, wyniesione w większości wyraźnie ponad dno doliny, jedynie na niewielkim fragmencie przy samej rzece znajdują się łąki wilgotne. Jest to przykład nieuzasadnionej degradacji rzeki.

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

30. Promnik- rzeka, która znika. Kiedyś, w opinii mieszkańców wsi położonych nad rzeką, dość poważny potok, niosący dużo wody, w którym żyło mnóstwo ryb. Dziś dnem koryta ledwo sączy się woda. Jest to zresztą rzeka o największym spadku na Mazowszu, posiadająca duże wartości zarówno jako tarlisko, jak i korytarz ekologiczny – podobnie jak Wilga jest bezpośrednim dopływem Wisły. Jest to przykład rzeki naprawdę mocno zniszczonej, nie tylko przez samo prostowanie, ale też przez melioracje terenów dokoła i zbyt szybki spływ wody.

Promnik

31. Okrzejka – rzeka na granicy woj. mazowieckiego i lubelskiego. Dość duża (podobna wielkością do Węgierki) i, jak mówią mieszkańcy okolicy, kapryśna w ostatnich latach. Potrafi po deszczu błyskawicznie zalać nisko leżące łąki i równie szybko „zejść” z nich. Kiedyś wylewała tylko na wiosnę. To również przykład wpływu melioracji na rzeki, zwłaszcza w terenach trochę wyżej położonych, z szybkim spływem. Rzeka w odcinku do kopania kiedyś regulowana, ale miejscami zupełnie zdziczała. Odcinek Okrzejki od Maciejowic w kierunku Wisły, jako bezpośredni dopływ Wisły, jest dość cennym przyrodniczo elementem korytarza wiślanego, spełniającym również funkcję tarliska.

Województwo świętokrzyskie:

32. Belnianka – rzeka w Masterplanach przeznaczona do odmulania. W większości biegu kamienie, piasek, znaczny przepływ. Woda przejrzysta. Są bobry, rzeka jest znanym i cenionym łowiskiem pstrąga potokowego. Prace utrzymaniowe prawdopodobnie spowodują straty w gospodarce rybackiej.

33. Żarnówka – bardzo ciekawa i urozmaicona rzeka, zniszczona odcinkami przez przegrody (np. Zalew Mostki). Dzięki dużym ilościom źródeł, zimna woda i duże zróżnicowanie siedlisk daje doskonałe warunki rozrodu między innymi pstrągom potokowym.

Belnianka - doskonale siedlisko ryb lososiowatych

Żarnówka

34. Czarna koło Łopuszna – to miejsce, w którym płyną dwie małe rzeki, Czarna Nowa i Czarna Stara, po granicy obszaru Natura 2000. Na tym terenie prowadzona jest intensywna hodowla bydła, a jego wartość przyrodnicza nie wydaje się być obecnie bardzo wysoka. W związku z powyższym, planowane prace melioracyjne można tu traktować jako uzasadnione z gospodarczego punktu widzenia i dopuszczalne z przyrodniczego punktu widzenia. Pojawia się jednak pytanie o ich zasadność ekonomiczną. Na pytanie o szkody powodziowe CMok otrzymał odpowiedź, że w ostatnich latach woda zalała tam część z 214 ha łąk i gmina wypłaciła odszkodowania w wysokości 30 tys. zł. Obecnie zakończył się przetarg na dokumentację projektową melioracji tych łąk, która będzie (dokumentacja) kosztować 250 tys. Jeżeli przez cztery lata gmina wypłaciła 30 000 zł odszkodowań, to jakie jest uzasadnienie dla wydawania 250 000 zł na samą dokumentację dla prac których trwałość nie przekracza prawdopodobnie 15 lat?

Czarna koło Łopuszna

35. Czarna Nida, Lubrzanka, Wiarna Rzeka, Kamionka – rzeki wg Masterplanów przeznaczone do powiększenia retencji dolinowej, lub udroźnienia korytarza ekologicznego. Z racji swoich parametrów, pomimo dawnych regulacji, odzyskują naturalny charakter. Są to rzeki naprawdę dzikie, z dużym spadkiem, które „radzą sobie” nawet z „twardą” regulacją. Ich największym zagrożeniem są MEW. Na Czarnej Nidzie został w ten sposób zamieniony w zastoisko kilkukilometrowy odcinek pomiędzy Morawicą a Kuby Młynami. Rzeka, z wartkiej, zmieniła się w przegrzane starorzecze zarośnięte grązelami. Oprócz tego, na tych

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

rzekach planowana jest, wg Masterplanów, budowa kilku zalewów. Jest to bardzo poważne zagrożenie dla tych rzek.

Czarna Nida - rzeka zamieniona przez podpiętrzenie w rozlewisko porastające grązłami

36. Mierzawa – bardzo urozmaicona rzeka, płynąca na większości biegu w wyraźnej dolinie, z przejrzystą wodą, stanowiąca tarlisko i łowisko ryb łososiowatych. Fragment rzeki w pobliżu miejscowości Białowieża znajduje się w odległości ok. 600m poniżej ostoji Natura 2000 Dolina Górnej Mierzawy PLH260017, a odcinek Sędziszów-Pawłowice znajduje się ok. 12 km (licząc wg biegu rzeki) powyżej ostoji Natura 2000 Dolina Mierzawy PLH260020. Zaplanowano na niej prace utrzymaniowe, mające na celu „usunięcie szkód powodziowych”, polegające między innymi na usunięciu drzew leżących w korycie, usunięciu naturalnych zwężeń wynikających z rozrostu korzeni drzew rosnących na brzegach, pogłębianie koryta. Warto zauważyć, że nad rzeką nie ma wielu terenów rolnych stale zalewanych, wymagających melioracji. Dla przedsięwzięcia wykonany został raport OOS i wydana decyzja środowiskowa. Prace ingerujące w koryto zostały dopuszczone jedynie punktowo, na krótkich odcinkach, żeby w jak najmniejszym stopniu ingerowały w ekosystem cieku. Można spodziewać się, że po stosunkowo niedługim czasie rzeka ulegnie w miejscach prac naturalnej regeneracji i wówczas pojawi się ponownie potrzeba prac utrzymaniowych. Może warto by rozważyć inne rozwiązania (np. wykup ulegających podtopieniom zabudowań), a pozostawić rzekę w pełni naturalną.

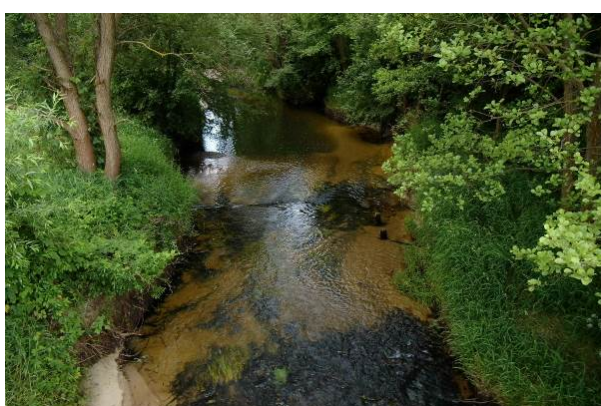

Mierzawa - przejrzysta woda i urozmaicone brzegi

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Mierzawa w odcinku przeznaczonym do prac utrzymaniowych

Mierzawa - w czasie bez opadów rzeka charakteryzuje się krystalicznie czystą wodą

37. Krasna – odcinek planowany do prac utrzymaniowych znajduje się na terenie rezerwatu przyrody Górna Krasna, na obszarze Natura 2000 Dolina Krasnej, PLH260001. Płyne przez rozległe, „żywe” torfowisko, porośnięte głównie przez wysokie turzyce. Dla przedsięwzięcia wykonany został raport OOS i wydana decyzja środowiskowa. Dopuszczone prace mają charakter mało ingerujący w ekosystem rzeki (wykoszenie i wygrabienie roślinności ze skarp; usunięcie tam bobrowych oraz innych przetamowań z koryta rzeki; zebranie zwartego kożucha roślin pływających z koryta, zakoli i starorzeczy). Mają nie mieć negatywnego wpływu także na torfowisko, przez które przepływa rzeka, czyli nie powinny prowadzić do jego odwodnienia. Biorąc pod uwagę, że najbliższe rzece zabudowania w okolicznych wsiach położone są niemal bezpośrednio na terenie torfowiska, pojawia się jednak pytanie, czy jest w ogóle możliwe ograniczenie podtopień na tych terenach. Może tu również warto by rozważyć inne rozwiązania (np. wykup ulegających podtopieniom zabudowań), a pozostawić rzekę i związany z nią ekosystem torfowiskowy możliwie naturalny.

38. Biała Nida – duża, wartka rzeka, na obszarze Natura 2000 Dolina Białej Nidy, PLH260013. Zdziczała po zabiegach melioracyjnych, przeznaczona w przetargu do prac utrzymaniowych. Rzeka stanowi doskonałe siedlisko i łowisko pstrągów potokowych i wielu innych gatunków ryb. Występują w niej bobry, wydry i wiele innych cennych gatunków. Jej dolina jest ważnym korytarzem ekologicznym.

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Biała Nida – rzeka na wielu odcinkach naturalna

Na odcinku przeznaczonym do usuwania materiału mineralnego (pomiędzy 35 a 39 kilometrem), rzeka Biała Nida to niewielki nizinny ciek. W przeszłości koryto rzeki było regulowane i pogłębiane. Dolina rzeki jest niewielka i bardzo przekształcona w wyniku działań człowieka. W krajobrazie dominują agrocenozy (łąki, grunty orne) oraz zaniedbane nieużytki zarastające ziołoroślami, krzewami i turzycami. Bardzo mały udział łąk o charakterze wilgotnym. W bezpośrednim sąsiedztwie położone są stawy rybne, około 10-20 metrów od brzegu rzeki. Kontrolowany odcinek rzeki nie przedstawia wyjątkowo cennych wartości przyrodniczych. Stanowi jednak integralną część objętej ochroną doliny rzeki. Widoczne ślady żerowania bobrów. Nie stwierdzono nor ani żeremi.

Biała Nida – odcinek przeznaczony do prac utrzymaniowych

Ta niewielka rzeka nie stanowi zagrożenia powodziowego dla pobliskich miejscowości. Przedłożony argument z wniosku do RDOŚ o zalewaniu użytków zielonych wydaje przesadzony. Na wskazanych odcinkach, w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki (do 50 metrów od brzegu) przeważają ugory i nieużytki o charakterze ziołorośli. Tylko niewielki procent stanowią tereny intensywnie użytkowane rolniczo. W czasie dużych wezbrań największe straty mogą wystąpić na terenie stawów rybnych zlokalizowanych bezpośrednio w sąsiedztwie rzeki. W decyzji RDOŚ znajduje się stwierdzenie, że planowane przedsięwzięcie nie powinno w sposób znaczący oddziaływać na środowisko. Wynikać to ma z niewielkiej skali planowanych robót oraz faktu, że nie zmieniają one w sposób znaczący profilu cieku. Bardzo możliwe, że rozpatrując zagadnienie z punktu widzenia tych kilku kilometrów rzeki, RDOŚ ma rację. Nie mniej jednak pojawia się pytanie o ekonomiczną

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

zasadność tych prac. Wydaje się, że przy tak niewielkiej rzece, która w przeszłości była regulowana samo wykoszenie skarp jest działaniem wystarczającym dla przywrócenia drożności a pogłębianie jest działaniem na wyrast i z punktu widzenia ekonomii nieuzasadnionym, tym bardziej, że najprawdopodobniej część strat spowodowanych przez podtopienia wynika z niemożności pobrania unijnych dopłat przez rolników, a nie z realnej szkody.

Podsumowanie

W analizowanym okresie intensywność prac utrzymaniowych na Mazowszu była wyraźnie większa niż w woj. świętokrzyskim. Spośród 48 analizowanych rzek, 38 jest zarządzanych przez WZMiUW w Warszawie a 10 przez ŚZMiUW w Kielcach; w tym, w okresie kwiecień-sierpień 2014 ogłoszono przetargi na prace utrzymaniowe dla 31 cieków na Mazowszu i dla 3 rzek świętokrzyskich (Mierzawa, Biała Nida, Krasna). Na dwóch rzekach (Węgierka i Przewodówka) przeprowadzono rozpoczęte już wcześniej inwestycje, finansowane z PROW na lata 2007-2013. Informacje o pracach planowanych na pozostałych analizowanych rzekach zaczerpnięto z Masterplanów. WZMiUW ogłosił w okresie kwiecień-sierpień 2014 przetargi na prace na wielokrotnie więcej niż 31 ciekach, nie było jednak możliwe w ramach projektu przeanalizowanie wszystkich. ŚZMiUW ogłosił w analizowanym okresie przetargi na prace na 5 ciekach. Pokazuje to dużą różnicę w intensywności prac prowadzonych przez te dwa Zarządy. Różnica ta przekłada się, w naszej ocenie, na jakość podejmowanych decyzji i szczegółowość analizy – zarówno potrzeb, jak i możliwych negatywnych wpływów na środowisko. Prace prowadzone przez ŚZMiUW w Kielcach na obszarach cennych przyrodniczo były szczegółowo analizowane przez RDOŚ. Wydawane przez tę instytucję decyzje miały na celu dopuścić taki zakres prac, aby możliwie w jak najmniejszym stopniu ingerowały one w ekosystem rzeki i terenów do niej przyległych. Na podstawie przeanalizowanych decyzji RDOŚ, wydaje się nam, że w analizowanych przypadkach osiągnięto zadowalający w obecnych realiach prawnych kompromis pomiędzy interesami gospodarczymi a potrzebami ochrony przyrody. W województwie mazowieckim, RDOŚ mniej dokładnie analizował planowane prace na ciekach. Przykładowo w ramach projektu stwierdzono, że prace prowadzone na rzece Zwoleńce powinny być poddane analizie przez RDOŚ, jako że zaplanowano je przy granicy obszaru Natura 2000 i ich zakres wskazuje na możliwy negatywny wpływ na ten obszar – nie uzyskiwano jednak decyzji RDOŚ. Kuriozalnym przykładem jest też wydanie jednej decyzji dla prac utrzymaniowych prowadzonych na 200,39 km różnych cieków w różnych obszarach Natura 2000, bez przedstawienia analizy poszczególnych, objętych tą decyzją przypadków.

Porównując województwo świętokrzyskie i mazowieckie warto uwzględnić specyfikę geograficzno-gospodarczą tych regionów i wynikające z tego różne uwarunkowania prac prowadzonych na rzekach. Na terenie rolniczego, równinnego Mazowsza, argumentem do prowadzenia regulacji i prac utrzymaniowych są przede wszystkim potrzeby rolnictwa. Być może stąd też stwierdzono tu wielokrotnie większy zakres takich prac niż w województwie świętokrzyskim. Wydaje się nam jednak, że wyraźna część zaplanowanych prac nie znajduje tu racjonalnego uzasadnienia nawet w potrzebach rolnictwa. Podczas wizji terenowych na wielu terenach Mazowsza obserwowano raczej przesuszenie gleb i brak wody w małych ciekach, niż problemy związane z wylewaniem rzek. Dalsze pogłębianie i wyrównywanie

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

cieków raczej nasili proces przesuszania tego terenu, a w przypadku większych opadów doprowadzi do szybkiego spływu wód ze zlewni i zwiększy falę wezbraniową na większych ciekach w dole zlewni.

Na wyżynnych obszarach województwa świętokrzyskiego prace na ciekach są częściej powodowane szkodami wywołanymi przez podtopienia w przypadku większych opadów. Większy spadek świętokrzyskich rzek daje również możliwość budowania na nich małych elektrowni wodnych (MEW). To właśnie one, jak i przegradzające bieg rzeki zalewy, stanowią w tym regionie potencjalnie największe zagrożenie dla ekosystemów rzecznych. W trakcie trwania projektu nie ogłoszono przetargu na takie prace, ale wiele takich inwestycji planowanych jest w Masterplanach. Podczas wizji terenowych stwierdzono przypadek, zupełnie nieefektywnej przepławki dla ryb w ramach MEW, co wskazuje, że nawet jeśli taka inwestycja teoretycznie nie powinna ograniczać drożności cieku, to w praktyce może być zupełnie inaczej.

Ważnym ogólnym wnioskiem, który nasuwa się po przeanalizowaniu kilkudziesięciu cieków przeznaczonych do utrzymania lub większych prac hydrotechnicznych w tym roku lub w najbliższym czasie, jest to, że gospodarowanie wodami przez Zarządy Melioracji odbywa się w kontekście trudnych uwarunkowań prawnych, w których gospodarowanie wodą w ujęciu zlewniowym jest niemal niemożliwe. Problem stanowi brak wyraźnego, uwarunkowanego hydrografią terenu, podziału kompetencji pomiędzy WZMiUW a RZGW. Istotne utrudnienie pracy urzędników WZMiUW stanowi także podział własnościowy gruntów, gdzie działka ewidencyjna będąca rzeką to wąski, wyznaczony przed laty pas i rzeka „nie ma prawa” zmieniać swojego brzegu, bo opuszcza wówczas granice przeznaczonej dla niej działki ewidencyjnej. WZMiUW posiada kompetencje jedynie do granicy działki ewidencyjnej obejmującej ciek, w związku z czym jego zadaniem jest „trzymanie” rzeki w jej granicach, bez możliwości realizowania innych, bardziej pro-przyrodniczych rozwiązań ograniczających np. negatywny wpływ wezbrań na tereny przyległe. Ważne w planowaniu gospodarki wodą powinno być również systemowe wsparcie finansowe rolników, ponoszących szkody z powodu podtopień łąk, tak żeby melioracje na użytkach zielonych i regulowanie cieków nie były jedynym dostępnym rozwiązaniem problemu podtopień. Z przeprowadzonych w ramach projektu obserwacji terenowych i rozmów z urzędnikami wynika, że aby gospodarowanie wodą w Polsce mogło być prowadzone w sposób racjonalny, uzasadniony ekonomicznie i możliwie mało ingerujący w środowisko przyrodnicze, konieczne jest wprowadzenie dobrze przemyślanych rozwiązań prawno-administracyjnych, obejmujących swoim zakresem nie tylko Prawo Wodne, ale również prawa dotyczące własności gruntów, dopłat dla rolników itp.

Załącznik 1. Zakres prac utrzymaniowych przewidzianych na poszczególnych analizowanych ciekach – na podstawie przetargów ogłoszonych w terminie kwiecień-sierpień 2014.

Oddział WZMiUW	Nazwa inwestycji	Data ogłoszenia przetargu	Data zakończenia prac, zgodnie z danymi z przetargu	Nazwa cieku	Kilometr cieku od	Kilometr cieku do	Długość cieku w przetargu [km]	Zakres prac
województwo mazowieckie								
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-5	28.05.2014	28.11.2014	Czarna	15+000	19+950	4.95	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, wydobycie roślin korzeniących się w dnie, usunięcie tam bobrowych
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-5	28.05.2014	28.11.2014	Czarna	22+700	29+300	6.6	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, wydobycie roślin korzeniących się w dnie, usunięcie tam bobrowych
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-5	28.05.2014	28.11.2014	Czarna	35+300	42+800	7.5	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, wydobycie roślin korzeniących się w dnie, usunięcie tam bobrowych
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Dyga	5+100	5+640	0.54	wykoszenie skarp, usunięcie roślin korzeniących się w dnie, wycięcie zakrzaczeń, rozebranie przetamowań
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Dyga	8+200	9+100	0.9	wykoszenie skarp, usunięcie roślin korzeniących się w dnie, wycięcie zakrzaczeń, rozebranie przetamowań

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Dyga	9+200	12+900	3.7	wykoszenie skarp, usunięcie roślin korzeniących się w dnie, wycięcie zakrzaczeń, rozebranie przetamowań
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Dyga	20+300	21+380	1.08	wykoszenie skarp, usunięcie roślin korzeniących się w dnie, wycięcie zakrzaczeń, rozebranie przetamowań
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Dyga	21+580	23+300	1.72	wykoszenie skarp, usunięcie roślin korzeniących się w dnie, wycięcie zakrzaczeń, rozebranie przetamowań
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-5	28.05.2014	28.11.2014	Dyga	0	5+530	5.53	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, wydobycie roślin korzeniących się w dnie, usunięcie tam bobrowych
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Iłzanka	67+250	70+650	3.4	wykoszenie skarp i dna, odmulenie dna, hakowanie dna, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Iłzanka	72+120	75+120	3	wykoszenie skarp i dna, odmulenie dna, hakowanie dna, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych, narzut kamienny
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Iłzanka	41+240	46+800	5.56	wykoszenie skarp i dna, odmulenie dna, hakowanie dna, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych, narzut kamienny
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Iłzanka	47+050	47+720	0.67	wykoszenie skarp i dna, odmulenie dna, hakowanie dna, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych, narzut kamienny

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Iłżanka	47+870	49+000	1.13	wykoszenie skarp i dna, odmulenie dna, hakowanie dna, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych, narzut kamienny
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-29	28.05.2014	20.11.2014	Iłżanka	30+190	37+500	7.31	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, odmulenie dna
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Korzeniówka	0	1+450	1.45	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Korzeniówka	1+700	6+900	5.2	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	20.10.2014	Korzeniówka	8+110	8+300	0.19	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Korzeniówka	0	1+250	1.25	wykoszenie skarp i dna, hakowanie dna, wycięcie zakrzaczeń
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Korzeniówka	5+400	8+480	3.08	wykoszenie skarp i dna, hakowanie dna, wycięcie zakrzaczeń
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-10	28.05.2014	31.10.2014	Kraska	6+910	19+195	12.285	wykoszenie skarp i dna, usunięcie tam bobrowych oraz zatorów i przetasowań

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-25	28.05.2014	20.11.2014	Krępanka	2+600	3+400	0.8	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, odmulenie dna
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-26	28.05.2014	20.11.2014	Krępanka	4+260	9+200	4.94	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, odmulenie dna
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-27	28.05.2014	20.11.2014	Krępanka	13+600	16+000	2.4	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, odmulenie dna
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-28	28.05.2014	20.11.2014	Krępanka	25+000	34+600	9.6	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, odmulenie dna
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-30	28.05.2014	20.11.2014	Pacyńska	9+783	22+146	12.363	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, odmulenie dna
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-24	28.05.2014	20.11.2014	Strużanka	14+560	15+600	1.04	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń, odmulenie dna
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Szabasówka	9+200	14+590	5.39	wykoszenie skarp i dna, wycięcie zakrzaczeń
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-16	28.05.2014	20.11.2014	Tczówka	0	13+240	13.24	wykoszenie skarp, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych, odmulenie dna

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznoymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 6-10	28.05.2014	14.11.2014	Zbijówka	1+700	4+000	2.3	wykoszenie skarp i dna, odmulenie dna, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-22	28.05.2014	20.11.2014	Zwolenka	23+500	25+500	2	wykoszenie skarp, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych, odmulenie dna, umocnienie płytami ażurowymi
Radom	Prace utrzymaniowe w korytach rzek oraz drugie koszenie wałów przeciwpowodziowych. Części 1-23	28.05.2014	20.11.2014	Zwolenka	27+300	36+840	9.54	wykoszenie skarp, wycięcie zakrzaczeń, usunięcie tam bobrowych, odmulenie dna, umocnienie płytami ażurowymi
Ciechanów	Usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	27.06.2014	14.11.2014	Łydynia	42+035	43+745	1.71	odmulanie mechaniczne kosiarko-odmularką
Ciechanów	Usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	27.06.2014	14.11.2014	Łydynia	47+880	49+990	2.11	odmulanie mechaniczne kosiarko-odmularką
Ciechanów	Usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	27.06.2014	14.11.2014	Płonka	19+859	19+899	0.04	odmulenie i profilowanie dolnej części skarp rzeki
Ciechanów	Usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	27.06.2015	24.10.2014	Płonka	19+859	20+059	0.2	wykonanie pojedynczych opasek z kieszek faszynowych śr.20 cm
Ciechanów	Usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	27.06.2015	24.10.2014	Płonka	19+959	19+989	0.03	wykonanie budowli siatkowo-kamiennej na skarpie
Warszawa	Usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	15.07.2014	28.11.2014	Płonka	43+540	43+560	0.02	wykonanie umocnień faszynowych - opaski z kieszek o śr.15 cm skarpa prawa; wykonanie koszy z siatki stalowej bez wyprawy o grubości 20 cm w sumie 3m3 skarpa prawa
Płock	Usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	15.07.2014	15.11.2014	Płonka	43+540	43+700	0.03	wykonanie umocnień faszynowych - opaski z kieszek o śr.15 cm skarpa lewa w sumie 0,03 km

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Fiszor Lewy	0+000	5+990	5.99	ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Fiszor Prawy	0+000	8+360	8.36	zabudowa wyrwy, kiszka faszynowa, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Fiszor Środkowy	5+900	18+680	12.78	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Odtworzenie dna i brzegów rzeki Fiszor Środkowy	27.06.2014	24.10.2014	Fiszor Środkowy	9+000	9+340	0.34	odmulenie koparko-odmularkami; wykonanie podwójnych opasek z kiszek faszynowych o śr.20+20cm; wykonanie narzutu kamiennego w płótkach z kiszek na włókninie (razem z km 9,38-10,1) w sumie 153 m ² ; wykonanie narzutu kamiennego podwodnego z kamienia ciężkiego lub średniego luzem z brzegu (razem z km 9,38-10,1) w sumie 9,9 m ³
Ostrołęka	Odtworzenie dna i brzegów rzeki Fiszor Środkowy	27.06.2014	24.10.2014	Fiszor Środkowy	9+380	10+100	0.72	odmulenie koparko-odmularkami; wykonanie podwójnych opasek z kiszek faszynowych o śr.20+20cm

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Jastrząbka	0+990	8+550	7.56	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa	13.08.2014	28.11.2014	Jastrząbka	4+930	5+000	0.07	obustronne wykonanie opasek wielokiszkowych 3x20 cm
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Kabat	15+490	24+130	8.64	ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Kanał Zakrzewek	0+000	9+860	9.86	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Orz	4+280	9+420	5.14	ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Orz	10+420	30+820	20.4	ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Orz	31+420	39+360	7.94	ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Zabudowa wyrw w skarpach na rzece Orz w msc. Zaorze, Goworówek i Brzeźno gm. Goworowo pow. ostrołęcki	06.06.2014	30.09.2014	Orz	4+880	5+040	0.16	zabudowa wyrw, wykonanie opasek wielokiszkowych, wbudowanie darniny i biowłókniny
Ostrołęka	Zabudowa wyrw w skarpach na rzece Orz w msc. Zaorze, Goworówek i Brzeźno gm. Goworowo pow. ostrołęcki	06.06.2014	30.09.2014	Orz	16+140	16+260	0.12	zabudowa wyrw, wykonanie opasek wielokiszkowych, wbudowanie darniny i biowłókniny
Ostrołęka	Zabudowa wyrw w skarpach na rzece Orz w msc. Zaorze, Goworówek i Brzeźno gm. Goworowo pow. ostrołęcki	06.06.2014	30.09.2014	Orz	16+270	16+330	0.06	zabudowa wyrw, wykonanie opasek wielokiszkowych, wbudowanie darniny i biowłókniny
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Płodownica	0+000	5+190	5.19	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Płodownica	6+190	17+450	11.26	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Płodownica	19+450	21+250	1.8	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	15.11.2014	Płodownica	21+250	39+630	18.38	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	15.11.2014	Prut	15+275	20+050	10.78	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Róż	0+000	33+050	33.05	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Różanica	0+000	21+270	21.27	ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	31.10.2014	Ruda	0+920	10+530	9.61	ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	15.11.2014	Struga	0+000	7+050	7.05	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Ostrołęka	Działania w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa na terenie Oddziału Ostrołęka	22.05.2014	15.11.2014	Struga	8+960	14+790	5.83	mechaniczne odmulenie dna rzeki koparko-odmularką, ręczne i mechaniczne wykoszenie porostów ze skarp i dna cieku, usunięcie przetamowań z koryta rzeki
Płock	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa – działania na terenie Oddziału Płock	16.04.2014	31.10.2014	Karsówka	6 + 800	20 + 870	14.07	ręczne i mechaniczne usuwanie namułu, mechaniczne koszenie dna, usuwanie roślin ze skarp, umacnianie skarp faszyną, koszami siatkowo-kamiennymi, narzut kamienny na dnie

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Płock	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa – działania na terenie Oddziału Płock	16.04.2014	31.10.2014	Przysowa	6+577	20+227	13.65	ręczne i mechaniczne usuwanie namułu, mechaniczne koszenie dna, usuwanie roślin ze skarp, umacnianie skarp faszyną, koszami siatkowo-kamiennymi, narzut kamienny na dnie
Płock	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa – działania na terenie Oddziału Płock	16.04.2014	31.10.2014	Przysowa	26+350	29+149	2.799	ręczne i mechaniczne usuwanie namułu, mechaniczne koszenie dna, usuwanie roślin ze skarp, umacnianie skarp faszyną, koszami siatkowo-kamiennymi, narzut kamienny na dnie
Płock	usługi ochrony przed naturalnym ryzykiem lub zagrożeniami	15.07.2014	15.11.2014	Wierzbica	21+610	22+740	1.13	odmulenie mechaniczne kosiarko-odmularka
Sokołów Podlaski	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - działania na terenie Inspektoratu Siedlce, Sokołów Podlaski i Garwolin	05.06.2014	31.10.2014	Okrzejką	0	3+700	3.7	ręczne koszenie porostów ze skarp i dna cieku, wydobywanie z dna roślin korzeniących się, ręczne ścinanie krzaków i podszytia, ręczne i mechaniczne usuwanie namułu wraz z rozplantowaniem, talerzowanie rozplantowanego urobku, zabudowa wyrw w skarpace rzeki, wykonanie opasek z kieszek i materacy siatkowo-kamiennych, usuwanie zatorów i przetamowań z koryta, oczyszczanie z namułu budowli piętrzących i przepustów, nadzór przyrodniczy

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznoymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Sokołów Podlaski	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - działania na terenie Inspektoratu Siedlce, Sokołów Podlaski i Garwolin	05.06.2014	31.10.2014	Okrzejka	20+500	24+900	4.4	ręczne koszenie porostów ze skarp i dna cieków, wydobycie z dna roślin korzeniących się, ręczne ścinanie krzaków i podszycia, ręczne i mechaniczne usuwanie namułu wraz z rozplantowaniem, telerowanie rozplantowanego urobku, zabudowa wyrw w skarpach rzeki, wykonanie opasek z kieszek i materacy siatkowo-kamiennych, usuwanie zatorów i przetamowań z koryta, oczyszczanie z namułu budowli piętrzących i przepustów, nadzór przyrodniczy
Sokołów Podlaski	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - działania na terenie Inspektoratu Siedlce, Sokołów Podlaski i Garwolin	05.06.2014	31.10.2014	Promnik	14+100	15+700	1.6	ręczne koszenie porostów ze skarp i dna cieków, wydobycie z dna roślin korzeniących się, ręczne ścinanie krzaków i podszycia, ręczne i mechaniczne usuwanie namułu wraz z rozplantowaniem, telerowanie rozplantowanego urobku, zabudowa wyrw w skarpach rzeki, wykonanie opasek z kieszek i materacy siatkowo-kamiennych, usuwanie zatorów i przetamowań z koryta, oczyszczanie z namułu budowli piętrzących i przepustów, nadzór przyrodniczy
Sokołów Podlaski	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - działania na terenie Inspektoratu Siedlce, Sokołów Podlaski i Garwolin	05.06.2014	31.10.2014	Promnik	22+800	35+800	13	ręczne koszenie porostów ze skarp i dna cieków, wydobycie z dna roślin korzeniących się, ręczne ścinanie krzaków i podszycia, ręczne i mechaniczne usuwanie namułu wraz z rozplantowaniem, telerowanie rozplantowanego urobku, zabudowa wyrw w skarpach rzeki, wykonanie opasek z kieszek i materacy siatkowo-kamiennych, usuwanie zatorów i przetamowań z koryta, oczyszczanie z namułu budowli piętrzących i przepustów, nadzór przyrodniczy

Spoleczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Sokołów Podlaski	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - działania na terenie Inspektoratu Siedlce, Sokołów Podlaski i Garwolin	05.06.2014	14.11.2014	Wilga	23+550	25+600	2.05	ręczne koszenie porostów ze skarp i dna ciekłu, wydobywanie z dna roślin korzeniących się, ręczne ścinanie krzaków i podszycia, ręczne i mechaniczne usuwanie namułu wraz z rozplantowaniem, talerzowanie rozplantowanego urobku, zabudowa wyrw w skarpach rzeki, wykonanie opasek z kieszek i materacy siatkowo-kamiennych, usuwanie zatorów i przetamowań z koryta, oczyszczanie z namułu budowli piętrzących i przepustów, nadzór przyrodniczy
Sokołów Podlaski	Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - działania na terenie Inspektoratu Siedlce, Sokołów Podlaski i Garwolin	05.06.2014	14.11.2014	Wilga	29+250	43+300	14.05	ręczne koszenie porostów ze skarp i dna ciekłu, wydobywanie z dna roślin korzeniących się, ręczne ścinanie krzaków i podszycia, ręczne i mechaniczne usuwanie namułu wraz z rozplantowaniem, talerzowanie rozplantowanego urobku, zabudowa wyrw w skarpach rzeki, wykonanie opasek z kieszek i materacy siatkowo-kamiennych, usuwanie zatorów i przetamowań z koryta, oczyszczanie z namułu budowli piętrzących i przepustów, nadzór przyrodniczy
Sokołów Podlaski	Przebudowa - kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego rzeki Wilgi w km 24+600-26+600 z odbudową 2 stopnia i remontem 1 stopnia, m. Garwolin i wieś Czystków gm. Garwolin, pow. garwoliński	28.03.2014		Wilga	24+600	26+600	2	rozbiórka stopni, budowa bystrzy, umocnień siatkowo-kamiennych i faszynowo-kamiennych, narzuty kamienne luzem, ścianka szczelna z profili GZ 4 z żelbetowym ocieplem

Spoleczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

województwo świętokrzyskie								
Kielce	Usuwanie szkód powodziowych na rzece Mierzawie w km 52+850-55+350 i w km 37+000-40+490	08.08.2014	24.10.2014	Mierzawa	37+000	40+490		usunięcie namuliska z rzeki BRAK KILOMETRAŻA w sumie 113 m3;
Kielce	Usuwanie szkód powodziowych na rzece Mierzawie w km 52+850-55+350 i w km 37+000-40+491	08.08.2014	24.10.2014	Mierzawa	52+850	55+350		odcinkowe usunięcie namuliska z rzeki na odcinkach istotnie zwężonych BRAK KILOMETRAŻA w sumie 281 m3 - z decyzji RDOŚ z art.118 wynika, że prace mają zostać przeprowadzone w odcinkach 54+340-54+365 oraz 54+907-54+920
Kielce	Usuwanie szkód powodziowych na rzece Mierzawie w km 52+850-55+350 i w km 37+000-40+490	08.08.2014	24.10.2014	Mierzawa	37+000	40+490		ubezpieczenie stopy skapry kiszka faszynową fi 2x20 cm BRAK KILOMETRAŻA w sumie 0,17 km
Kielce	Usuwanie szkód powodziowych na rzece Mierzawie w km 52+850-55+350 i w km 37+000-40+491	08.08.2014	24.10.2014	Mierzawa	42+580	42+605	0.025	wykonanie faszynady na rzekach nizinnych
Kielce	Usuwanie szkód powodziowych na rzece Mierzawie w km 52+850-55+350 i w km 37+000-40+492	08.08.2014	24.10.2014	Mierzawa	42+630	42+645	0.015	wykonanie brzegoskłonu płaskiego
Kielce	Konserwacja rzeki Nida Biała	08.08.2014	24.10.2014	Nida Biała	35+790	36+840	1.05	usunięcie z dna ciekłu materiału mineralnego
Kielce	Konserwacja rzeki Nida Biała	08.08.2014	24.10.2014	Nida Biała	37+265	38+815	1.55	usunięcie z dna ciekłu materiału mineralnego
Kielce	Konserwacja rzeki Nida Biała	08.08.2014	24.10.2014	Nida Biała	3+120	3+170	0.05	wykonanie narzutu kamiennego na skarpach w płótkach faszynowych włókninie; ubezpieczenie stopy skarpy kiszka faszynową na wyściółce faszynowej

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Kielce	Zabezpieczenie skarpy rzeki Nida Biała w km 7+300-7+450	21.08.2014	07.11.2014	Nida Biała	7+300	7+450	0.15	ściananie piłą mechaniczną drzew o śr.10-15 cm szt.6, śr.16-25 cm szt.1, śr.26-35 cm szt.9, śr.36-45 cm szt.2, śr.46-55 cm szt.1; budowa faszynady na rzekach nizinnych, wykonanie podwodnego narzutu kamiennego luzem z brzegu 50m3,
Kielce	Konserwacja-udroźnienie rzeki Krasna w km 14+000 – 18+635 nieuregulowana, teren gminy Stąporków, powiat konecki, woj. świętokrzyskie	10.07.2014	07.11.2014	Krasna	14+000	18+635	4.635	wykoszenie i wygrabienie roślinności ze skarpy; usunięcie tam bobrowych oraz innych przetamowań z koryta rzeki; geodezyjne wyznaczenie miejsc usuwania zwartego kożucha roślin pływających; zebranie zwartego kożucha roślin pływających z koryta oraz zakoli i starorzeczy – z wywiezieniem lub rozdrobieniem i rozdmuchaniem urobku; prowadzenie obserwacji pod kątem występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt przez osobę posiadającą wiedzę w zakresie rozpoznawania roślin, zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Załącznik 2. Wykaz decyzji z art. 118 Ustawy o ochronie przyrody, wydanych przez odpowiedni RDOŚ dla analizowanych cieków.

Nr decyzji	Data wydania	Dotyczy prac na rzece
Decyzje wydane przez RDOŚ w Warszawie		
WPN-II.670.15.2014.PB	30.04.2014	Kabat
WPN-II.670.16.2014.PB	30.04.2014	Struga
WPN-II.670.17.2014.PB	30.04.2014	Ruda, Fiszor Środkowy
WSTI-O.670.3.2014.IM	28.05.2014	200.39 km w obszarach Natura 2000, w tym: Jastrząbka, Płodownica, Kabat, Zakrzewek
WSTI-O.670.5.2014.IM	04.06.2014	22.555 km cieków w obszarach Natura 2000, w tym: Zakrzewek i Płodownica
WSTII-R.670.3.2014.RM	23.05.2014	Dyga
WSTI-S.670.45.2014.KO	19.07.2013	m.in. Okrzejka, Wilga, Promnik
WSTI-S.670.7.2014.KO	06.06.2014	Okrzejka
Decyzje wydane przez RDOŚ w Kielcach		
WPN.I.431.6.2012.2013.DG.8	25.07.2013	Krasna
WPN.I.6401.55.2013.DG.2	25.07.2013	Krasna
WPN.I.670.1.21.2011.2013.DG.7	22.08.2013	Krasna
WPN.I.6400.14.2013.DG.2	25.07.2013	Krasna
WPN.I.670.10.2013.DG/JS	15.04.2013	Biała Nida
WPN.I.670.10.2014.PS.1	21.05.2014	Biała Nida
WPN.I.670.4.2014.PS.1	21.02.2014	Mierzawa
WPN.I.670.20.2014.PS	24.06.2014	Wierna Rzeka
WPN.I.670.21.2014.PS	23.06.2014	Wierna Rzeka

Załącznik 3. Wykaz szkód powodziowych w latach 2010-2014, zaraportowanych przez gminy dla wybranych (większych) rzek.

Rzeka	Podmiot udzielający informacji	Data odpowiedzi	Wysokość szkód powodziowych
województwo mazowieckie			
Dyga	Urząd Miasta Warka	18.07.14	BRAK
Dyga	Urząd Gminy Stromiec	17.07.14	BRAK
Łydynia	Wójt Gminy Ciechanów	12.08.14	BRAK
Okrzejka	Wójt Gminy Maciejowice	20.08.14	199 715,10 zł (drogi, bez mienia prywatnego)
Przewodówka	Wójt Gminy Gzy	26.06.14	BRAK
Róż	Wójt Gminy Sypniewo	14.08.14	BRAK
Róż	Wójt Gminy Młynarze	20.08.14	BRAK (dopisek, że mała szkodliwość rzeki)
Róż	Wójt Gminy Krasnosielc	19.08.14	BRAK
Różeńica	Wójt Gminy Różan	18.08.14	BRAK
Węgierka	Wójt Gminy Płonia - Bramura	05.08.14	BRAK
Wilga	Wójt Gminy Borowie	30.06.14	BRAK
Wilga	Wójt Gminy Garwolin	24.06.14	BRAK
Wilga	Wójt Gminy Górzno	24.06.14	BRAK
Wilga	Urząd Miasta Garwolin	15.07.14	wał przeciwpowodziowy - 67 896 zł
Zwolenka	Burmistrz Zwolenia	20.06.14	BRAK
województwo świętokrzyskie			
Czarna Nowa i Czarna Stara	Wójt Gminy Krasocin	17.06.14	odszkodowania: 30 000 zł (zalane 214 ha łąk)
Czarna Nowa i Czarna Stara	Urząd Gminy Łopuszno	24.06.14	BRAK
Mierzawa	Burmistrz Sędziszowa	27.08.14	szkody: 4 950 255,29 zł, odszkodowania: 43 600 zł
Wierna Rzeka	Wójt Gminy Piekoszów	08.08.14	szkody w drogach załatwione z bieżącego utrzymania
Wierna Rzeka	Wójt Gminy Strawczyn	07.08.14	BRAK
Wierna Rzeka	Wójt Gminy Łopuszno	18.08.14	BRAK

Spółeczna kontrola zarządzania ekosystemami rzecznyymi w Polsce – projekt w ramach programu Obywatele dla Demokracji